

FREE SOFTWARE FOUNDATION

Hvad er fri software?

Fri software er software som respekterer vores frihed. At bruge fri software er at lave et politisk og etisk valg og hævde vores rettigheder til at lære og dele hvad vi lærer med andre.

Når vi køber software forbyder de højst sandsynligvis disse rettigheder, fordi vi faktisk ikke køber ejerskab af softwaren. Istedet, modtager vi en licens til at bruge den software, og denne licens binder os med mange fint printede regler omkring hvad vi kan og ikke kan gøre.

Hvis vi laver en kopi og giver den til en ven. Hvis vi prøver at finde ud af hvordan programmet virker. Hvis vi putter en kopi på mere end en af vores egne computere i vores eget hus, vil vi kunne hvis fanget få en bøde eller ryge i fængsel. Det er hvad der står i de fint printede regler.

Hvad hvis der var en global gruppe af talentfulde etiske programører velgørende engageret til ideen om at skrive og dele software med hinanden og med alle andre som er enige om at dele ens? Hvad hvis alle kunne være en del af og få gavn af dette fælleskab ligemeget om han/hun ved noget omkring programmering eller ej? Vi skulle ikke bekymre os omkring at blive fanget i at kopiere et brugbart program for en ven på grund af at vi ikke ville have gjort noget ulovligt.

Fri Software Bevægelsen

Sådan en bevægelse findes faktisk, og du kan blive en del af den. Fri software bevægelsen blev startet i 1984 af Richard M. Stallman, da han startede et projekt kaldet GNU, hvilket står for "GNU's Not UNIX", eller på dansk "GNU ikke Unix" for tilbyde et alternativ til UNIX styresystemet—et alternativ som ville respektere brugerens friheder. I 1985, startede Stallman the Free Software Foundation, en nonprofit organisation med missionen om at forsvare og uddanne computer brugere i hele verden.

Idag er antallet af personer uden computere hele tiden faldende, som teknologien spredes omkring kloden. Det kræver viden at få denne teknologi til at virke. Personer som hamstre denne viden, straffer og truer andre som prøver at skaffe og dele den, gør det ikke for at bevare den, påtrods af hvad de måske påstår. Istedet, bevarer de deres magt på bekostning af andres frihed.

I erkendelse af dette har millioner af mennesker i hele verden inklusiv hele regeringer forpligtet sig til kun at bruge fri software på deres computere. Faktummet at så mange personer er villige til at lave og stå ved dette valg, påtrods af at der kommer billigere og billigere “deals” fra Microsoft, Apple og andre proprietære software virksomheder, beviser at disse virksomheder forkert at vi ikke har brug for dem og deres regler og retningslinjer for at lave software.

Vi kan lave det selv. Vi laver det selv.

Hvordan Virker Det? Copyleft!

Pågrund af at de copyright love der dækker software ofte bliver brugt til at fjerne vores friheder, udviklede Stallman og Den Frie Software Foundation et specifikt juridisk dokument kaldet the GNU General Public License (GPL) for at beskytte dem. Istedet for at begrænse hvad vi kan gøre med software, opfordre the GPL os til at lære og dele, det kaldes en “copyleft” licens. Tusinder af personer og firmaer fra hobbyister til store firmaer som IBM og Novell skriver og distribuerer fri software ved hjælp af the GPL.

Men hvilken software vi skal bruge er et politisk valg for os alle, ikke bare de personer der programmerer og sælger det. Vi kan klikke vores friheder væk ved at signalere OK i Microsoft eller Macintosh vinduet efter at have skimmet igennem deres tredive sider af restriktioner, eller vi kan klikke CANCEL, og istedet se om der er noget fri software der gør det som vi har brug for.

Vi burde klikke CANCEL når vi kan, Pågrund af at det er det mest etisk korrekte valg. Dette betyder vi bliver nødt til at lære et nyt program, og nogle gange virker det frie program ikke lige så godt som de ikke frie. Det etiske valg er ikke altid det nemmeste valg.

Bliv Involveret

Du kan starte ved at forpligte dig til at søge efter frie software alternativer. The Free Software Directory (<http://directory.fsf.org>) har over 5,000 frie programmer.

Der er mange andre måder for personer med og uden programmerings færdigheder at hjælpe fri software bevægelsen til at kunne lykkedes. Se venligst hjemmesiderne for the Free Software Foundation (<http://www.fsf.org>) og the GNU project, (<http://www.gnu.org>) to find out how.

Og selvfølgelig, vær venlig at kopiere disse oplysninger og dele dem med andre!

Copyright © 2000, 2001, 2005, 2006 Free Software Foundation, Inc., 51 Franklin Street, 5th Floor, Boston, MA 02110, USA.

Verbatim copying and distribution of this entire article is permitted in any medium, provided this notice is preserved.